

Västerbottens län

Introduktion

Västerbotten är ett av de län som vid förra avstämningen¹ ansågs ha tagit fram ett av de mest färdiga avtalen. Tyngdpunkten ligger inom utbildning, kompetensutveckling och forskning. Sammanlagt består avtalet av fem insatsområden.

- » **Utbildning, kompetens samt forskning och utveckling**
- » **Infrastruktur, teknikutveckling och teknikspridning**
- » **Omvärld och marknad**
- » **Affärsutveckling, finansiering och riskkapitalförsörjning**
- » **Livsmiljöfaktorer: service och kultur för tillväxt**

Beslutade medel 2000-09-15	ca 211 mkr
Planerad budget för år 2000	ca 925 mkr
Antal beslutade projekt 2000-09-15	82

Fördelning av beslutade medel per insatsområde

Utbildning, kompetens, forskning, 51 %
Affärsutv., finansiering, riskkapitalförsörjning, 26 %
Infrastruktur, teknikutv., teknikspridning, 13 %
Övriga, 7 %
Service, kultur för tillväxt, 2 %
Omvärld, marknad, 1 %

LÄGESRAPPORT

Tillväxtavtalet togs fram i ett brett samarbete mellan många olika aktörer. Länsstyrelsen, kommunerna, landstinget, Företagarnas Riksorganisation och universitetet var enligt partnerskapet de fem mest aktiva aktörerna under planeringen. Från näringslivet deltog åtta olika branschgrupper.

Bedömningen är att Västerbotten även fortsättningsvis håller ett bra tempo i arbetet. Engagemanget ligger kvar på oförändrad nivå i samband genomförandet. Länsstyrelsen i Västerbotten är den samordnare som avsätter mest personella resurser i samband med genomförandet. Detta ger också positiva avtryck i processen. Parterna anser att intensiteten i kontakterna har ökat under år 2000. Länsstyrelsen bedömer dock att näringslivets engagemang minskar.

Länsarbetsnämnden, ALMI och universitet har tagit på sig ledande roller i arbetet. Samtliga av dessa anser att processen har inneburit ett klart mervärde och ett gemensamt agerande för regionens bästa framhålls som betydelsefullt. Västerbotten har tidigare redovisat att många olika aktörer har lagt ned ett omfattande arbete på avtalet. Den bilden bekräftas också i den här undersökningen.

I stort sett samtliga av de svarande anser att arbetsformen kräver större insatser än att arbeta på traditionellt vis. Samtidigt anser en majoritet av partnerskapet att det har varit värt det. Merparten bedömer också att samarbetet i länet har ökat, att tillväxtavtalen kommer att leda till förbättringar för näringslivet samt att arbetsformen har tillfört ett mervärde. Västerbotten har anlitat externa konsulter för att följa upp och utvärdera den pågående processen.

Länet har av regeringen utsetts till pilotlän för att tillsammans med bl.a. Naturvårdsverket utveckla metoder för ekologisk hållbar utveckling. Sedan tidigare arbetar länet aktivt med att integrera såväl miljö- som jämställdhetsperspektiven i de projekt som finansieras via avtalen. Utbildningsinsatser, riktade till projektägare och handläggare, genomförs också för att öka kunskapsnivån om de horisontella målen.

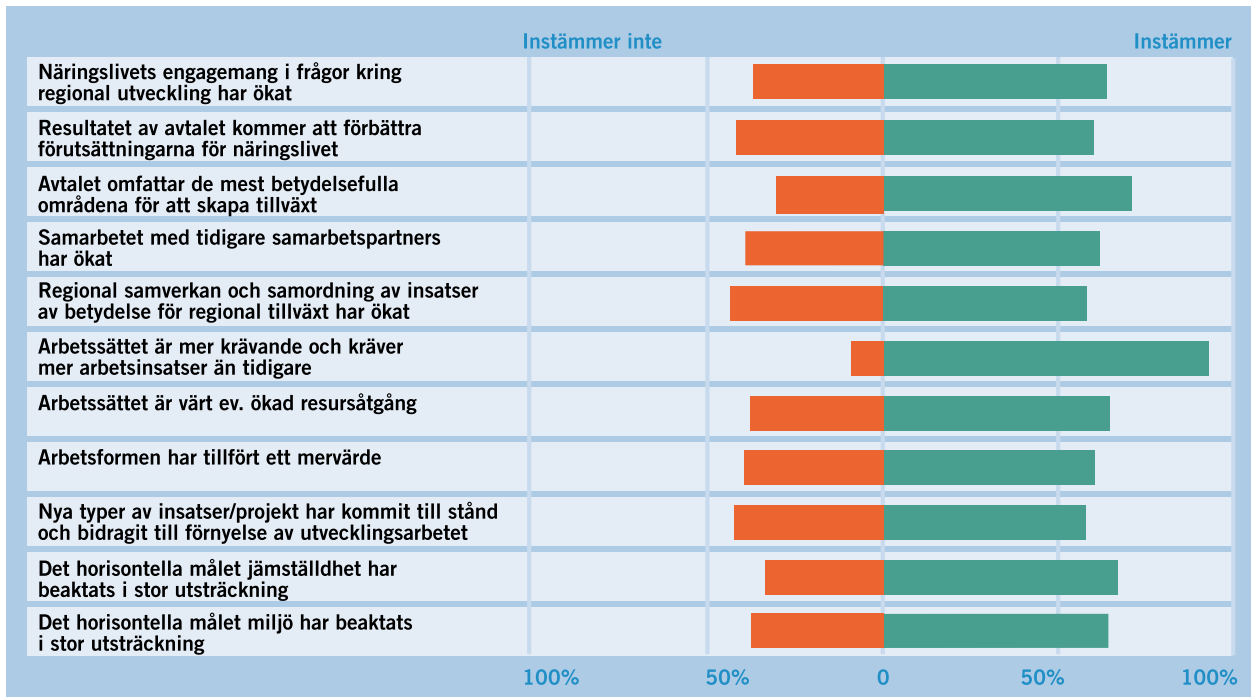
Det följande är exempel på nya projekt i Västerbotten.

- Infrastruktursatsningar för turismutveckling i Tärna-fjällen.
- Georange i Malå med inriktning på geovetenskap inom modern gruvteknik.

¹ Ds. 2000:7 "Rapport om tillväxtavtalen, Tillväxt i hela Sverige".

Diagram 32. Resultat av enkätundersökningen i Västerbottens län

Källa: SCB:s undersökning om de regionala tillväxtavtalen. För information om antalet svarande, svarsfrekvens etc. se tabell 2.

- Akademi Norr, med syfte att lokalisera högre utbildning till inlandet.
- Utveckling av ledningskompetens i små tillväxtföretag.
- Nätverk för Kooperativt företagande. Utveckling av företag i glesbygd.
- Ungdomsprojekt för att utveckla entreprenörskap i länet.

Lägesrapporten är baserad på redovisningar från: Länsstyrelsen, Länsarbetsnämnden, ALMI Företagspartner AB, Umeå universitet samt SCB:s undersökning om de regionala tillväxtavtalen.

Västernorrlands län

Introduktion

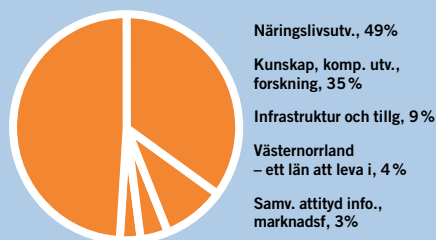
Länet satsar på fem insatsområden inom tillväxtavtalet.

- ▶ **Kunskaps- och kompetensutveckling och forskning**
- ▶ **Samverkan, attityder, information, marknadsföring**
- ▶ **Näringslivsutveckling**
- ▶ **Västernorrland – ett län att leva i**
- ▶ **Infrastruktur och tillgänglighet**

Beslutade medel 2000-09-15
Planerad budget för år 2000

ca 126 mkr
ca 853 mkr

Fördelning av beslutade medel per insatsområde

Finansiärer	tkr
Länsarbetsnämnden	54 279
Kommuner	18 066
Länsstyrelsen	16 581
Privata	11 496
Staten nationellt	8 765
EU	7 706
Övriga	5 250
Landstinget	2 311
Universitet/ högskola	858
ALMI	500

LÄGESRAPPORT

Tillväxtavtalet och Mål 1-programmet har starka kopplingar sinsemellan och de är till stora delar integrerade med varandra. "Samordningsgruppen för regional utvecklingsplanering", det "lilla" partnerskapet, har det övergripande ansvaret för att koordinera arbetet med tillväxtavtalet och Mål 1-programmet. Tillväxtavtalet förefaller vara väl förankrat både i det regionala partnerskapet och på lokal nivå. Många av kommunerna uppges ha varit aktiva under planeringsfasen. Enligt länsstyrelsen har engagemanget från näringsliv och samhälle varit större än när man i tidigare sammanhang har försökt mobilisera länets krafter i frågor som rör regional utveckling. Som framgår av enkätundersökningen råder det dock delade meningar i partnerskapet om näringslivets engagemang verkligen har ökat.

Enkätundersökningen visar också att intensiteten i kontakterna mellan olika parter sjunker i samband med genomförandet. Den troliga orsaken är att länsstyrelsen avsätter mindre tid till avtalsarbetet än vad man gjorde under planeringsfasen. Detta beror i sin tur på att arbetet med det nya strukturfondsprogrammet har tagit de mesta

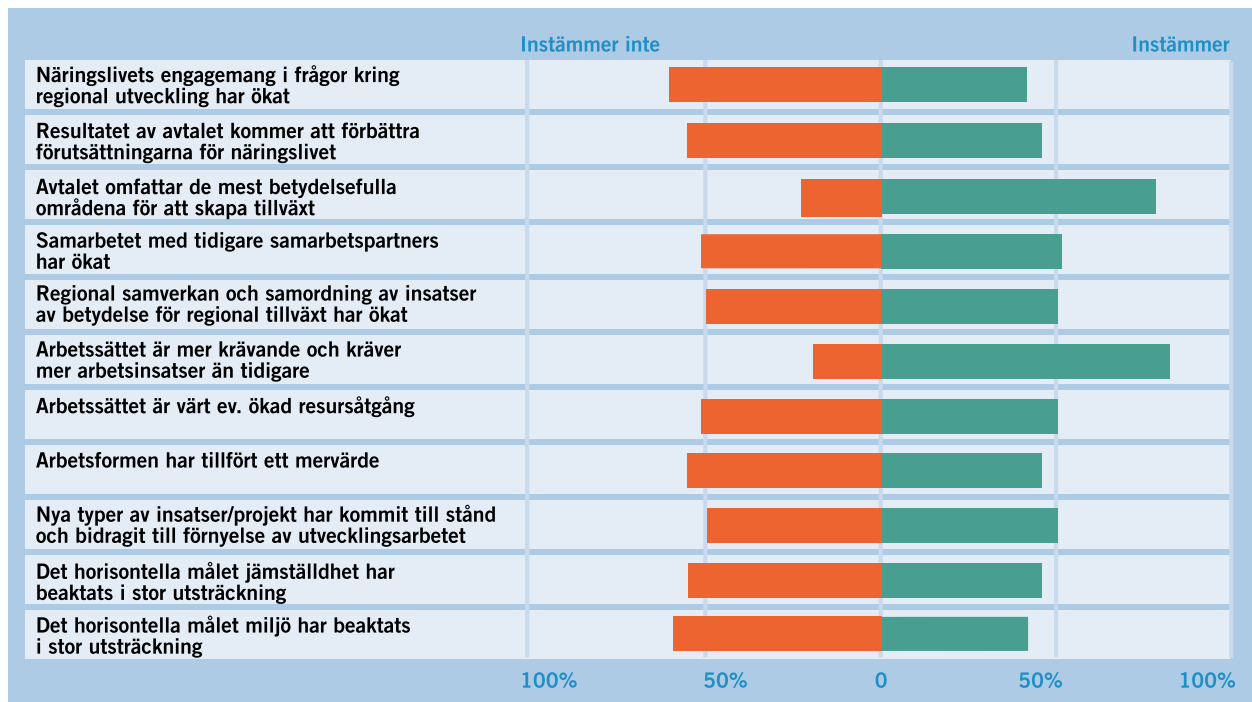
resurserna i anspråk. Myndighetens roll som en av motorerna i det regionala nätverket har fått stå tillbaka.

De regionala organisationerna, som lämnade lägesrapporter i oktober, är relativt positiva till arbetet. De anser att processen har lett till nya kontakter, att den har skapat ett mervärde och att samverkan och samordningen av resurser för regional utveckling i länet har förbättrats. Partnerskapet är mer avvaktande i sin inställning. Majoriteten av dem anser att arbetssättet är mer krävande än att arbeta på traditionellt vis. Samtidigt ifrågasätter de flesta som besvarade enkäten om det är värt det extra arbete som avtalen har medfört. Man är också splittrade i frågan om arbetsformen tillför ett mervärde. Merparten anser att avtalet omfattar de mest betydelsefulla områdena för att skapa tillväxt men det råder delade meningar om resultaten kommer att förbättra förutsättningarna för näringslivet.

Flertalet av de som besvarade enkäten anser inte att de horisontella målen om jämställdhet och miljö har beaktats i någon större utsträckning i avtalsarbetet. Länsstyrelsen skriver att miljöfrågorna kom in sent i tillväxtavtalsarbetet och att de insatser som görs inom det områ-

Diagram 33. Resultat av enkätundersökningen i Västernorrlands län

Källa: SCB:s undersökning om de regionala tillväxtavtalen. För information om antalet svarande, svarsfrekvens etc. se tabell 2.

det är mer av granskande karaktär. Jämställdhetsfrågorna kom visserligen in tidigare i processen men har sedan fått stå tillbaka för annat. Under hösten 2000 har dock flera utbildningsinsatser gjorts inom det området.

Det följande är exempel på nya projekt som har kommit fram genom tillväxtavtalen.

- Nätverk Trä är ett brett samarbete mellan ca 100 träbearbetande, oftast små, företag i länet. Projektet drivs helt av berörda företag med stöd från olika samhällsorgan.
- Utveckling av köttproduktionen i länet. Projektet omfattar kompetensutveckling, nätverksbyggande och erfarenhetsutbyte genom bl.a. benchmarking.

Lägesrapporten är baserad på redovisningar från: Länsstyrelsen, Länsarbetsnämnden, ALMI Företagspartner AB, Mitthögskolan samt SCB:s undersökning om de regionala tillväxtavtalen.

Västmanlands län

Introduktion

Tillväxtavtalet i Västmanland syftar främst till att utveckla länets kunskapsintensiva företag. Detta skall ske genom att skapa god tillgång till tjänster med högt kunskapsinnehåll och välutbildad arbetskraft. Avtalet består av två övergripande insatsområden. Under dessa finns sex olika åtgärdsområden.

Tillväxt genom insatser för individer

- ▶ **Entreprenörskap**
- ▶ **Utbildning och kompetensutveckling**
- ▶ **Kultur/attityder för kreativitet och tillväxt**

Tillväxt genom insatser för företag och näringsliv

- ▶ **Produkt-, tjänster och processutveckling**
- ▶ **Breddade marknader**
- ▶ **Strategisk infrastruktur**

Beslutade medel 2000-09-15

ca 309 mkr

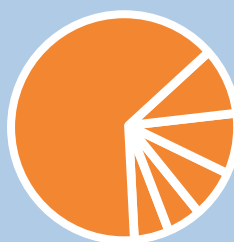
Planerad budget för år 2000

ca 533 mkr

Antal beslutade projekt 2000-09-15

238

Fördelning av beslutade medel per insatsområde

Kunskap, kompetens, 64 %

Utv. av produkter, tjänster, processer, 10 %

Entreprenörskap, 9 %

Kultur, attityder, 7 %

Strategisk infrastruktur, 5 %

Breddade marknader, 5 %

Finansiärer

tkr

Länsarbetsnämnden	140 045
Staten nationellt	75 865
Privata	41 315
Kommuner	20 040
Länsstyrelsen	18 595
ALMI	8 840
Landstinget	2 570
EU	1 185

LÄGESRAPPORT

Avtalet beskrivs som ett ramprogram som anger inriktning och prioriteringar. De EU-program som finns i länet utgör medlen för att genomföra avtalet. Enligt länsstyrelsen kännetecknas processen i Västmanland av ett underifrånperspektiv där man har strävat efter att skapa en bred förankring på lokal och regional nivå. Ett femtontal organisationer är engagerade på regional nivå. Därtill kommer de lokala partnerskapen i länets alla kommuner. Näringslivet och dess företrädare uppges ha regelbundna kontakter med partnerskapet i länet, samtidigt som det huvudsakliga arbetet genomförs på lokal nivå. Näringslivets finansiella deltagande uppgår till drygt 41 miljoner kronor vilket motsvarar 13 % av avtalet som helhet.

För att samordna gemensamma insatser har några nya konstellationer bildats i länet. Till dessa hör SUV – Samverkan för Utveckling av Västmanland – som beskrivs som en utvidgad länsstyrelsens styrelse med samtliga kommunstyrelseordföranden i länet. Därtill finns en Länsutvecklingsgrupp med tjänstemän som företräder partnerskapet. En regional företagargrupp har också etablerats med syfte att öka näringslivets medverkan. Finansiärerna av Västmanlands tillväxtavtal avser att hålla regelbundna "finansieringssamråd" med syfte att gemensamt diskutera

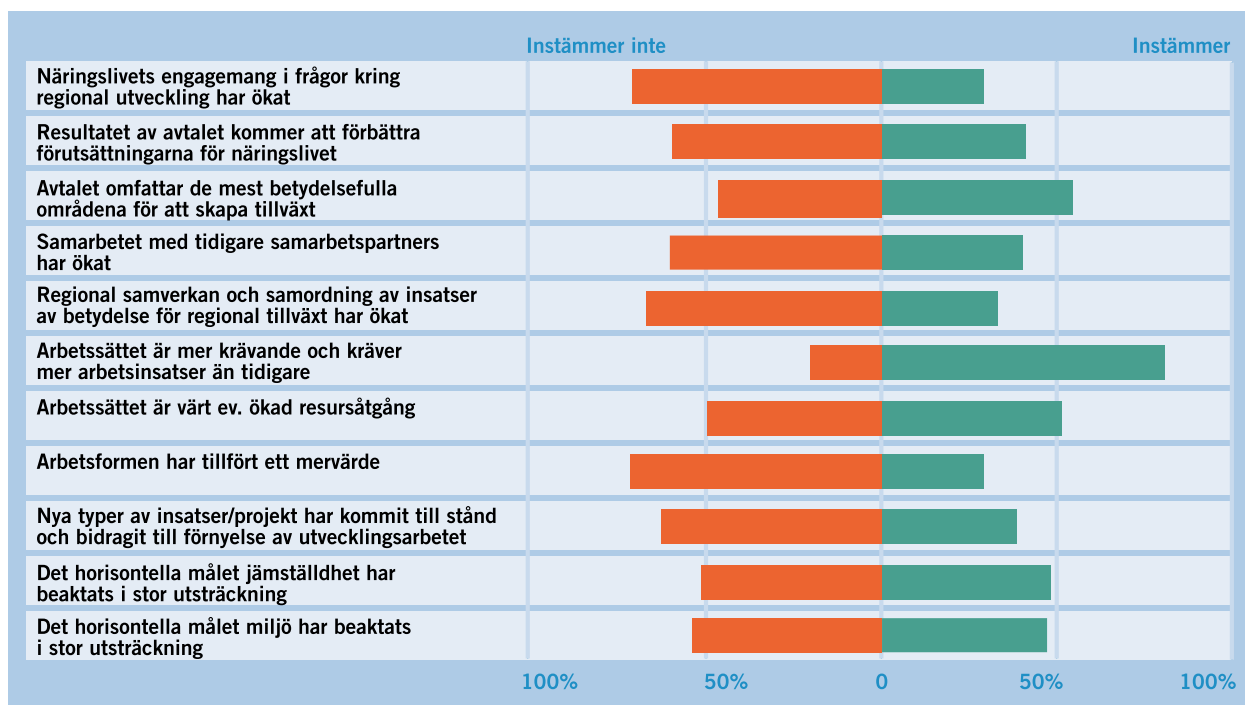
aktuella projektansökningar. Ett förfarande som också skall underlätta för de som ansöker om medel.

Länsstyrelsen är en central aktör i arbetet. Under planeringsfasen av tillväxtavtalet avsatte myndigheten över tre årsarbetskrafter för att driva processen. I genomförandefasen drar dock myndigheten ned på de personella resurserna betydligt, från drygt tre heltidstjänster till en halvtidstjänst. Troligtvis påverkar detta intensiteten i kontakterna mellan olika aktörer. Enkätundersökningen visar att intensiteten är betydligt lägre under genomförandefasen än vad den var under planeringsfasen.

Västmanland visar, å ena sidan, på en omfattande mobilisering av finansiella resurser (308 miljoner kronor) för åtgärder inom ramen för tillväxtavtalet. Betydande insatser, i form av tid och engagemang, gjordes under planeringsfasen för att skapa ett program för tillväxt. Å andra sidan, råder det delade meningar i länet om vad tillväxtavtalet i realiteten bidragit till. Länsstyrelsen menar att många insatser som genomförs inte kan tillskrivas tillväxtavtalet – de skulle ha utförts ändå. Länsarbetsnämnden är också avvaktande. ALMI och Mälardalens högskola är kritiska till arbetsformen och menar att egentliga förändringar endast kan uppnås med nya,

Diagram 34. Resultat av enkätundersökningen i Västmanlands län

Källa: SCB:s undersökning om de regionala tillväxtavtalen. För information om antalet svarande, svarsfrekvens etc. se tabell 2.

organisatoriska, ingrepp. Även partnerskapet uttrycker en skepsis till arbetsformen och de resultat som uppnått. Huvuddelen av de svarande anger att arbetsformen är krävande. Samtidigt råder det delade meningar om det var värt insatsen. Majoriteten anser att arbetsformen inte har tillfört ett mervärde.

Lägesrapporten är baserad på redovisningar från: Länsstyrelsen, Länsarbetsnämnden, ALMI Företagspartner AB, Mälardalens högskola samt SCB:s undersökning om de regionala tillväxtavtalen.